

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger til arbejdsmarkedspensionen

Det nuværende pensionssystem er et blandings-system, hvor folkepensionen for langt de fleste spiller den helt afgørende rolle. Ud over den generelle overbygning for lønmodtagere med ATP-ordningen findes en række individuelle og kollektive arbejdsmarkedspensionsordninger, baseret på aftaler mellem ansatte og deres arbejdsgiver, som supplerer folkepensionen.

Ca. 1/3 af samtlige lønmodtagere er i dag omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning i deres ansættelsesforhold. Foruden tjenestemandsansatte er det fortrinsvis funktionærer, både i den offentlige og private sektor – for sidstnævntes vedkommende for en væsentlig del bedrelønnede funktionærer uden for LO-området.

Selv om arbejdsmarkedspensionsordninger ikke er nogen ny foreteelse, kan det konstateres, at der gennem de seneste 15–20 år har været tale om en betydelig stigning i antallet af ordninger og dermed også lønmodtagere med denne form for tryghed i alderdommen.

Konsekvensen af denne udvikling er, at der herigennem vil blive skabt grundlag for voksende uligheder i alderdommen. En meget betydelig del af de nuværende lønmodtagere vil kunne se frem til en alderdomstryghed på et væsentligt højere niveau, end hvad der er tilfældet for lønmodtagere, der alene er berettiget til folkepension og ATP.

Uanset der uden en arbejdsmarkedspensionsreform må forventes en fortsat vækst i antallet af frivillige arbejdsmarkedspensionsordninger, vil der stadig være mange lønmodtagere, som vil stå tilbage uden anden form for tryghed i alderdommen end folkepension og ATP.

Det er imidlertid ikke kun denne ulighed, der nødvendiggør forslaget om en arbejdsmarkedspensionsreform. Det er tvivlsomt, om en satsning alene på forbedring af folkepensionen vil være i stand til at imødekomme de nuværende lønmodtageres forventninger til den økonomiske tryghed i alderdommen. F.eks. kan det blive vanskeligt at

opnå politisk tilslutning til at øge skattetrykket i fornødent omfang – ikke mindst i betragtning af, at folkepensionisternes andel af befolkningen vil vokse meget betydeligt på den anden side af år 2000, og det *alene* vil kræve en meget væsentlig forøgelse af ressourcerne.

Der er derfor klart behov for at gå nye veje i bestræbelserne på at løse de mere langsigtede pensionsproblemer, således som det for år tilbage er sket i de andre nordiske lande.

Der er derfor behov for en arbejdsmarkedspensionsreform baseret på solidariske principper. Reformen bør indeholde en mærkbar forbedring af ATP-ordningen og en ny arbejdsmarkedspension for de lønmodtagere, der i dag er uden anden økonomisk sikkerhed i alderdommen end folkepensionen og ATP.

Gennem arbejdsmarkedspensionsreformen og forbedring og omlægning af folkepensionen tilstræbes en samlet pension, som for de lavestlønnede på arbejdsmarkedet vil nærme sig fuld dækning.

For højere lønnede vil pensionsdækningen være lavere, bl.a. som følge af den gradvise omlægning af folkepensionen. Men for alle grupper bliver der tale om en rimelig og socialt forsvarlig pensionssikring.

Forslagene til forbedring af ATP-ordningen skal ses i lyset af de åbenbare svagheder, som ordningen har i dag, og det forhold, at bidragene, siden ordningens start i 1964, ikke er blevet reguleret i takt med lønudviklingen.

Socialdemokratiet finder derfor, at der er behov for en forbedring af ordningen, gennemført ved lov, idet man lægger afgørende vægt på, at ATP-ordningen bibeholdes, bl.a. som følge af de fordelingsprincipper, som ligger til grund for pensionsoptjeningen.

Som 2. del af arbejdsmarkedspensionsreformen foreslår socialdemokratiet en lovbaseret arbejdsmarkedspension for alle lønmodtagere, der ikke er tilknyttet en eksisterende arbejdsmarkedspensionsordning.